

ЗЕМЛЕДЪЛСКА ЗАЩИТА

ЗЕМЛЕДЪЛСКО-БЮОН

редактира се отъ

отовъ редакторъ, членъ отъ

в. „Земедѣлска Защита“ излиза веднаждъ седмицата.

Цѣната на вѣстника е: за година 6 лева прѣдата. На ученици и отстъпка за 5 лева. За странство се прибавята самошенските разходи.

ЗЕМЛЕДѢЛСКО БЮРО
на
НАЙДЕНЪ КОРМАНОВЪ
ВЪ РУСЕ.

Доставлява всички видове земедѣлски ордия и машини.

Въ бюрото се намиратъ ножчета за хашладисвания, ветеринарни инструменти и т. д., чествена майза подсирвание.

Цѣни умѣрени. Доставка бѣзплатна.

ИЗВѢСТИЯВАМЕ на почитателите, че прѣместихме печатницата си въ дюкена на г. Илия Топуровъ, № 741 до аптеката на Ламби Петровъ. Съ почитание:

Димитровъ & Игнатевъ.

Американски лозови прѣчки: присадени и неприсадени вкоренени отъ сортовете: Riparia, Portalis, Rupestris, Solonis, се продаватъ въ разсадника на П. Крѣстевъ & С. ie Ив. Костодиновъ въ с. Гаганица, Берковско.

Цѣни — по поискване.

ПОДЛИСТНИКЪ.

Гласъ изъ земедѣлската срѣда.

Съобщава А. Ст. С-ски.

Края на мѣсяцъ Юни вече приближаваше. Всички селени бѣха прѣснати по полето, тѣ като сега бѣ периодътъ на най-усилната земедѣлска работа — жътвата. Тѣ тичаха, надпрѣвараха се кой по скоро да прибере хвѣрленето въ земята, за да усигури бѫдѫщето си сѫществуваніе. Само тукътъмъ изъ селото се мѣржеахъ по нѣкоя друга група дѣчица, които безгрижно прѣкарвахъ врѣмето си по прашнитѣ улици, като съ своите свойствени писъци, нарушаха владѣющата гробна тишина.

Така изолиранъ и измѣченъ отъ дѣлата десятъчно-канцеларска работа, азъ се чувствувахъ доста отслабналъ. Отпускатъ бѣ невѣзможно да се вземе, поради владѣющата кипяща борба, която съ своя си остьръ характеръ, бѣше съсрѣдоточила вниманието на всички управлящи кржгове. Слѣдователно, трѣбаше да тѣрея другъ изходъ на това мое критическо положение. Като най-подходяще цѣртено срѣдство, азъ прѣдприехъ всѣки-дневната привечерна расходка изъ вънъ селото. Така що и днесъ азъ се отправихъ къмъ полето. Ала щомъ като излизахъ изъ селото, виждамъ въ близината ни-

Онѣзи съ Г. Г. абонати, които желаятъ да получаватъ за напрѣдъ вѣстника, уважаватъ се да не скътътъ абонати си въ прѣдата, защото смѣшили никој да не испрати вѣстника бѣ прѣдплата.

АМЕРИКАНСКИ ЛОЗОВИ ПРѢЧКИ — най-распространените гивостоящи на фирмата сове, облагородени облагоеніи, предаватъ се въ садника Ст. Коларовъ, Хаджи & Cie въ Плѣве. Црасдисъ — безплатни.

Ставамъ на Г. Г. агентъ съ агента ни А. Ч. Жиевъ ютава да бѫде та за нацъ, докѣто не си смѣтки съ редакцията.

Забиране абонаментъ вѣстни въ Вратчанско и скъпъ е 100 лвъ новиътъ агентъ Йо Ралчевъ отъ с. Дениникъ, Івенско.

Забено е въ Шуменската книжница книга за

ва една сена група отъ моми и които бѣостно поваляха стърчалинични кѣве, а задъ тѣхъ се бѣ виль едъ около тридесетъ годишъ съ измѣнъ и потъмъ лицъ бѣ привъръденътъ му ракаше му наваксать още. Азъ съ вихъ къ него.

— Добъ вечеръ, бай Колю!

— Дати Господъ добро! На разходъ излѣзохъ ми вий . . .

— Ни . . . Останало бѣ това нива, тѣкохъ да го привъръшимъ, сме свободи на Петровъ-день.

— Ка ще се свободни? Азъ ще работятъ този денъ.

— Рѣхъ, даскале, ала тази . . . ще го гъднувамъ и то така тѣржестъ че може, най много и най скъпи ще приемъ! Нама не си извѣстенъ ще праѣ митингъ въ града?

— Дизвѣстенъ съмъ, бай Колю се не вва, че ще стане, защото ви какъ прителството почна да прѣдада създи мѣрки, за да ви осуети само се осуети.... Въпростъ е . . .

И тѣзи думи бай Колю почвава съсъзънъ характеръ: набърчи начуле се, на впери погледътъ си въ советъ близостоящия скопъ, повдиг-

но въ Руцградъ, Шумен, Хасково, чър, Видинъ, Плевенъ, Бургаспр. и пр.

Ча правителото не бъвъзможо да противи на народно-вълнение, то защо ако бъде и разумно-ителство, или се оттегли отъ тъта, или да си закона за тъка. Обаче, не стори, нито го, нито друго бърши се крепи беззакония, съсамо да понародна и да каже, че не е да се слуша овата воля. Челството попитърси сръдза съсцидните правата на народа, да тогавана да пръвиква земедълци, орати Александър Красенъ, до осъл Мечка Тръстеники чрез резултатъ едно сблъсване съ полицията, която, със тай и белега, бъдошла даръзва бунтовни. Прати сейска и се изложи въ Тръстеникъ десятки нехи земедълци пропъдихъ се и изъ границата трети, съ стопаните, се държахъ оставани цели 2—3 месеца. Слът това послѣдва военното положение въ Русенско, Разградско, Тъновско, Горноръховско и Свищовско, което отложило желаше тъ правителство и това и помогна. Миротъръдължава. Дойде редъ да даватъ деларацийтъ, но ни ги прие въ Северо-България. ръбаше другвикателство. И то стана въ Кулакъ, пакъ отъ националъкъ си Аренеевъ. Тамъ сума земедълци тъякто едно пръме турци тъ въ Батакъ. . . . .

Сто въ Дуранъ Кулакъ бъде за правителството, заместникъ на даде положение въ целия и въ земедълци: Варненски Шуменски Радски, Русенски Търновски. Аспендира закоа за печатния обявии военна диктатура на тъ окръзи. Всичките закония правителството избрало безъ дължнокамарата, изрично г. конституцията. Тъльдъ всичките това правителство успѣ въ намърението си да дължи съмѣтълата си . . . . . не искае за народа, не може да се едни на глава, още въече, че бъше дошла дъреволюцията неможеше да нѣма лотини за страната. . . . . утихна. Снопитъ се прѣжда и се сънъ нумонео, но за правителството не вига военное положение? — Тованикъ не да отгатне! Навѣро, прави то, се страхува, смущенъятъ отново ще се повдигнатъ, а то доказа въече, че не е въ състояние да управлява безъ въенно положение! . . . . .

Въкснянието съ прѣбираше на снопитъ, поради десятия, ма лошо послѣдстви за земедълци, защото, прѣзъ пръвите месеци Августъ, се излъхъ силъждове, които потопихъ снопитъ, на много мѣса, ги отложихъ. Загубитъ, които достига на милиони, пакъ памахъ на тъ на земедълци понеже и тъ бѣжъ вече прѣброни и на и мѣста току що си ето и монето. Слѣдъ тази вървулица отъ нея за българския земедѣлецъ, едно се надвесва на бъл-

гарския хоризонтъ, което, ако падне, ще съсипе окончателно страната. То е войната съ Румъния. Ако, не дай Богъ, и това дойде, то нашия земедѣлецъ, прочутъ по своето търпение, ще остава вътрѣшните кавги и ще отиде да смачка вънкашния неприятел, но той нѣма да забрави онова правителство, което му донесе всички нещастия тази година; той ще умѣе да се расправи и съ него . . . . .

Нашето земедѣлство.

Единъ поминъкъ, на който въ настъникъ не обръща внимание, накаръ, че той би могълъ да принесе търдъ голъма пещчала на нашите земедѣлци, е земедѣлството. Въ тази година, въ които сега проживѣваме, когато отъ всѣкаждъ се чуватъ неприятни звуци за слабата доходност на сѫщото земедѣлие, особено производството на житата, никой не се загрижва да подобри поминъка, а като че ли всѣки мисли, че тръба да се отървятъ рѣцъ и да се чака възвръщанието на онова благословено време, когато течахъ напалионитъ като вода прѣзъ България. Никой не се пригрижва да потърси колай на това безисходно положение. Но тръба добре да знае земедѣлците, че това не е тъй по цѣляя свѣтъ; т. е. на всѣкаждъ не гледатъ хората така на земедѣлието както ини гледаме. По напрѣдъналитъ отъ настъната държава се отличаватъ отъ настъната, именно по това, че умѣятъ много скоро да обѣрятъ своето производство, съобразно съ настъните условия. Почти на всѣкаждъ, въ Западна Европа, прѣди 40—50 години се стопанствуваше както въ настъната, но отъкакто спаднаха цѣните на житата, земедѣлците видѣха, че земедѣлското стопанство, ако иска да успѣе, тръба да работи за индустрията, ако която се открива повече и повече пазари. Всички се втурнаха да култивиратъ тѣзи растения, които се употребяватъ въ индустрията, вместо да съвѣтъ слабодоходните жити, които по евтино се пропадатъ въ обширните екстензивни стопанства на Росия, Северна Америка, Аржентина и пр. Единъ се хвърлихъ върху цвѣклото, други върху картофите и пр., а трети, на които условията позволяватъ да отглеждатъ евтини добитъкъ, захваниахъ се съ него, още повече, че и нуждатъ за животински продукти: месо, сирене и масло, почниахъ да се увеличаватъ. Така щото днес западно Европейските държави не се придържатъ по традиций о занаятието си, както това правимъ ини, но тъ гледатъ условията: промъжихъ ли се тъ, промъжихъ и тъ напръвленето на стопанствуванието. Нека въземемъ за примеръ въ това отношение Дания, която е тъй малка, както нашата страна. Прѣди 50 години, и въ тази страна, главното производство е било житието, и тукъ земедѣлието не е вървѣло, но намѣрили съ се умни хора, които скоро схванали лошото положение на страната и съ търсели срѣдство да го подобрятъ. Тези срѣдства тъ намѣрили въ подобреене на скотовъдството, което е намѣрило тамъ най-добри условия. Съ тѣзи думи, ини не искаемъ да кажемъ, че въ настъната тръба да се остави производството на зърнениетъ храни. Напротивъ, нашата страна е една отъ добри житици въ Европа; тукъ ишеницата вирѣе добре и дава добри приходи, само, че и иниятъ доходност тръбо да се повдигне съ подобреене на сортовете. Но, ако това е тъй за Ст. Загорско, Пловдивско, Царевско, Търновско и пр. и пр., съвсѣмъ друго яче стои работата за овѣзи околните, които лѣжатъ въ полите на Балканъ, или пъкъ въ самия Балканъ. Въ Габровско, Троянско, Тетевенско, Орханийско и пр. и пр., не тръба да се расчета на производството на зърнениетъ храни, защото тъ слабо вирѣятъ тамъ, особено ишеницата. Всѣки добре знае, че земедѣлското население по тѣзи мѣста ини достатъчно работи и заради това слиза по равнишетъ за работа. На това население, вместо да го оставимъ да се бори съ земята, тогава, когато тя малко го възлаграждава съ зърнениетъ плодове, тръба да му намѣрии другъ доминъкъ, съответстващъ на климатическите условия. Този поминъкъ, отговарящъ за тѣзи мѣста, е скотовъдството съ млѣкарство, бубарството, пчеларството и пр. Такъ, въ балканските мѣста, и сега хората държатъ добитъкъ, ще кажатъ ини. Това е вѣро, но този добитъкъ никакъ не може да удовлетвори нуждите на земедѣлците, та ето защо, тръба да се погрижимъ за иниятъ подобреене. Но обрънъ ли е иниятъ внимание върху този въпросъ въ настъната? Търдъ слабо, за да не кажемъ никакъ. На това не е обѣртало внимание и самото министерство на Търг. и Земедѣлието, накаръ,

че съществува отъ 7 години. А, че земедѣлците, въ балканските мѣста, ще иматъ едно добро бѫдже въ скотовъдството и млѣкарството, върваме никой нѣма да откаже, тѣй като това и днес се забѣлѣва, че по тѣзи мѣста добитъка добре отива, въ сравнение съ равнинските.

Но какъвъ добитъкъ би могълъ да вирѣе добре, би попиталъ всѣки? Естествено е, че тукъ ще има най-добри условия за краварството. Отъ млѣкото ще трѣбва да се добива: масло и сирене, продукти, които могатъ да се транспортиратъ и да търсятъ далеченъ пазаръ. Производството на тѣзи продукти за по-голѣмъ износъ, вѣсто живи животни, ще ни се наложи отъ обстоятелството, че за нашия добитъкъ съ затворени европейските пазари, освѣтъ, до къдѣтъ турска.

Що се отнася до пазаръ за животинските продукти: масло, сирене и пр., по-лесно може да се намѣри, отколкото за самите животни, които съ подложени на разни болести, по който претексът европейцѣ не ги допускатъ въ страните си. И за животинските продукти, ние имаме за главенъ пазаръ турска, къдѣтъ за сега внасяме за около $1\frac{1}{2}$ мил. л. кашкаваль, сирене масло и пр. За тѣзи продукти ние можемъ да имаме и европейски пазари, стига да почнемъ да произвеждаме такива продукти, каквито съ по вкуса на западно европейците. Въ това отношение, ние бѣхме могли да конкурираме много държави, понеже условията ще ни позволяватъ да произвеждаме продукти въ тѣрдѣ евтино. По този начинъ ние ще можимъ да увеличимъ значително износа съ животински произведения. Дания въ 1870 г. внесла въ Англия $4\frac{1}{2}$ милиона килограма масло, когато въ 1894 год. тя е покачила износа си на 35 милиона килограма, т. е. около 9 пъти повече въ единъ периодъ само отъ 26 години.

Но какъ можемъ ние да повдигнемъ нашето млѣкарство? Ето въпросътъ, на който трѣбва да отговоримъ.

За да повдигнемъ нашето млѣкарство, трѣбва, на първо място, да се постарае да подобримъ скотовъдството, прѣимуществено краварството, въ тѣзи мѣста, които съ най-подходящи за това. Тази работа пада на правителството, защото въ наше нѣма капиталисти да се захванатъ съ тѣзи работи, нито пъкъ това би могло да се очаква отъ нашето сдружаване, което още се намира въ пелените си. Правителството трѣбва да уреди въ Габровско, Троянско, Тетевенско, Орханийско, Софийско и пр., по една образцова краварница, къдѣтъ да се отглеждатъ мѣстни крави чрѣзъ подборъ, а така също да се правятъ опити и съ кръстосване на чужди раси, като напр. сименталска, швицеръ, монтафинска и др. Такива опити не съ съправени никадѣ, освѣти въ Руенско, Видинско и Пловдивско, къдѣтъ нѣма естествени условия за краварството. Въ тѣзи мѣста, които ние прѣдлагаме, не е бѣлъ правенъ нито единъ подобенъ опитъ, макаръ, че би се получили най-добри резултати.

Съ откриванието, отъ страна на правителството, краварница въ помѣнатът окопий, ще може да се постигне слѣдующето: 1) ще се даде възможностъ на земедѣлци тѣ да видятъ какъ се отглежда добъръ добитъкъ; 2) ще може да се види до къдѣ може да достигне млѣчностъта на нашите крави, като се развѣждатъ чрѣзъ подборъ и 3) ще се види коя раса чуждестранна би била подходяща за кръстосване съ нашата, за да може да се увеличи млѣчностъта ѝ. Освѣти това, въ тѣзи мѣста трѣбва да се стѣмимъ да се развие сдружаванието за държание на добри бикове и за общото прѣработване на млѣкото. При краварниците, които трѣбва да се повѣрятъ въ ръцѣтъ на добри специалисти по скотовъдството и млѣкарството, трѣбва да се уреди по една млѣкарница, снабдена съ всичките необходими пособия за правене масло и сирене, въ която да се накаратъ земедѣлците да донасятъ млѣкото си за прѣработване. Така, земедѣлците ще могатъ да се убедятъ въ полезността на дружественините млѣкарници, съ помощта на които се дава възможностъ на всѣки земедѣлецъ да искара по-добъръ продуктъ, по-лесно да продаде продукти си и да искара по голѣма печалба; тѣй като по този начинъ се прави икономия въ работата, въ урѣдите и най-послѣ се търси голѣмъ търговецъ, а не се продава на дребно, къдѣтъ могатъ винаги да станатъ измани. Видятъ ли земедѣлците въ околните села, че работата на краварницата отива добре, то и тѣ ще се сдружаватъ по същия начинъ.

По този въпросъ ние пакъ ще се повърнемъ, но обрѣщаме вниманието върху него на нашето народно прѣставителство.

Кога трѣбва да се същернат?

Отъ пѣколко години ъ, ако е направенъ единъ какъвъ горогрѣсъ, по отношение распространение на тѣко полезни и доходни земедѣлски тѣни, то е безспорно съ въвеждането на люцерната. Ако прѣда 10 години дюта бѣше едно тѣрдѣ редко познато рас, днесъ тя се съвѣ отъ много земедѣлци, които има хора — земедѣлци поинъ дж чуващи за нея, че дава много кърм добитъка, че се коси 3—4 пъти прѣзъ то, че добитъка много я єдълъ, че о и съ цѣни по скажо и пр. и пр.

И дѣйствително, лута е отъ онѣзи земедѣлски растения, възлаграждаватъ много добъръ ста, защото по отглеждането ѝ се изисавително маракъ трудъ и капиталъ да се получи единъ добъръ приходъ. благодаръ за земедѣлците, особено зи мѣста, които сѫбѣдни на ливади пища.

Понеже сега е вѣже за посъзването на люцерната, за рѣшихме да дадемъ нѣкое наставление съвѣнието ѝ, на онѣзи земедѣлци, които сѫ запознати съ нея.

Най-главно вниманието на люцерната е изборътъ чистата, защото на всѣка почва тя не да вирѣе. Тя изисква, на първо място почва: освѣти подпочвата трѣга е дълбока защото тя пушка кора си дълбоко и тѣрси храна въ долините. Тя може да вирѣе и на пѣськлива, които подпочвата е богата на метални вещества. Никой пътъ не може вѣре на една мокра хумозна, или иловична. Най-добри почви за нея сѫ глини и то богати на варъ, защото отъ варависи грядатъ на люцерната. По тѣ у насъка равнина почвите сѫ отлични чистата, защото повече сѫ иловити или нести, дълбоки и богати на варъ.

Слѣдъ като сѫбѣдни, че почвите ни подхождатъ зието на люцерната, трѣбва да потъмѣсто, къдѣтъ да я посъземъ. Люцерната е многогодишно растение, тя може да тѣрдѣ и повече години, затова, мястото, гдѣтъ посъвѣти, трѣбва да биде заградено, а не би добитъка да влеза въ него. Да въ наше владѣение: никой да не сподаря на нивата си слѣдъ жътва, не да се съ люцерна, или друго растение трѣза по тълъто да вирѣе да стане пата, безъ да биде оградено мястото. Тъзи съображения, повечето земедѣлци изъ градините и ясасатъ. Мѣстото сѫе опредѣлили за люцерна, трѣда раздѣли на дълъ парчета и на една посъземъ още тази година люцерната ѿ ѿ съвѣ съ други растения, гогава, до когато наближи време за учене на старата люцерна. Тогава, изъ училишъмъ старата, 1—2 години по-ти, застѣваме другото парче. По този начинъ никой пътъ нѣма да се лишимъ отъщета, ако имаме само едно място сгоди и.

При нашите земедѣлци, особено ако съе люцерната по време, най-добъръ е да дойде слѣдъ; чѣ противъ случаи, макаръ че и да се обработи почвата добъръ. Свѣ же и прѣль, то може да дойде и поджиста. За вѣ всѣки случай, почвата бива да биде много добре разработена и наторена съ оборски торъ, защото чистата ѿ стои 10 год.

Съмъто трѣда се набави на време и да биде отъ о качество, особено то трѣбва да е докажающе и чисто отъ разни прѣмѣти, ени, плѣвелови съмени. Всѣки пътъ, жѣно, да се достави съмъто отъ нѣкояма, които гарантира за чистотата и къстъта му.

Слѣдъ го, единъ важенъ въпросъ е: кога трѣбва да се съвѣнието. Люцерната може да се есене и прѣльто време. Кое време да се прѣдочете, това зависи отъ условия. Ако погледнемъ человѣкъ на тѣни, че при съвѣнието на люца трѣбва да има достатъчно влага отъ начало, защото съмъто се заравя, то всѣки би се съгласили, че тѣба да се извѣрши есенно време: запогава има най-голѣма надежда да вада съдове. Обаче, вади пъкъ подъ съвѣнието обстоятелството, че младата люцерна може да измързне прѣзъ зимата, какъто се случва въ наше, че зима повечето беасиѣжна и владѣнѣтъ го суhi мразове, то всѣки би прѣдочели извѣрши съвѣнието на прѣльте. Прѣдъли се есенното съвѣнието, то трѣбва да се съвѣти по рано, за да има време млада люцерна да пустне дълбоки корени, защогава не може да се повреди така пещь студовете. И прѣльто съвѣнието трѣбва да се извѣрши много рано, то само тогава ѿ имаме надежда, че ѿ намѣри въ земята достатъчно ище може по-скоро да

запаси и пустне дълбоки корени, прѣди да настапи пролѣтните сухи дни. Захране на люцерната отъ начало вегетацията си ѿбрѣ, то отпослѣ нѣма какво да се боимъ, даже и при по-сухи дни, защото тя вече, съ цѣлобокия си коренъ намира влага въ долини пластове на почвата.

Въ наше много малко сѫ правени сравнителни опити съ съвѣнието на люцерната съвѣни и пролѣтио време, та за това не може съ положителностъ да се каже кое време да се прѣдочете. Отъ нашите опити, съвѣти, правени съ пролѣтио посъване, иницие се убѣдили, че то е за прѣдочитание, защото даже и прѣзъ мината 1899 год., колко и иролѣтъта да бѣше суха, люцерната, посътъ прѣзъ м. Мартъ, можа да поникне и да се запази добре.

Съвѣнието на люцерната прѣдочитатъ да извѣрши съ покровно растение т. е. съ друго нѣкое растение, напр. житно, което да може да запазва отначало люцерната, докато е млада, отъ горѣщинѣ. Посътъ напр. яченикъ съ люцерната, то първия се раз развива много скоро и покрива люцерната, които остава подъ єника; по този начинъ тя расте подъ покривъ и се усилва на коренъ. Посътъ люцерната сама, особено пролѣтио посъването на горѣщинѣ може много лесно да исчезне, или пъкъ извѣснява тѣрдѣ много въ растението си. Като покровни растения се прѣдочитатъ: ржъта, яченика и овеса.

Самото съвѣнието става така: На добъръ обработена нива посъвѣти се отначало покровното растение, което трѣбва да се зарови по дълбоко. Слѣдъ посъването на покровното растение, повърхността на нивата се изглажда съ грабла, които може да зарови и ємето, ако я притежаваме, или пъкъ, ако покровното се зарава подъ ради, тогава прѣкарваме тѣрнена грабла. Слѣдъ това съвѣти люцерната и прѣграбливаме още единъ пътъ тѣрнена грабла, или пъкъ съ валикъ. Съмъто на люцервата е дребна, та за по-добро разхвърляние и распределение, може да се прѣмѣси съ сите пѣськливи. Зареването се прѣдочита съ тѣрнена грабла или валикъ, прѣдъ желѣзната грабла, защото та да то ще остане по-плитко, което е именно желателно. Зарови ли се съмъто толко съ дълбоко, колкото и житото, то трѣбва да знаемъ, че не може да искара надъ земята и єтие изгнане вътре въ нея покарало.

За посъване на единъ декаръ съ люцервата се отъ $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ килограма.

Мислино.

Съмъто съвѣнието на люцерната прѣдочитатъ извѣрши голями поврѣди на житото и ржъта въ хамбарите, за това, всѣки земедѣлецъ трѣбва да се стрѣми къмъ тѣхното най-съвѣршено унищожение. Срѣдство противъ тѣхъ, на първо място е, чистението на хамбарите, замазване на всички дупки и цукнатини съ варъ, катранъ и пр. Често противътърѣврѣване на житото помага тѣрдѣ много. Нападнато ли е житото отъ тѣрдѣ много такива настъпи, то най-добре е да се прѣбере то изъ хамбара, а последицата добре да се исчисти и остави празенъ цѣлъ.

ВЪПРОСИ и ОТГОВОРИ.

Въпросъ 1. Моля съобщете ми: кога трѣбва да се посъвѣти кокичките отъ дренките и сливите, на каква дълбочина се заравятъ, трѣбва ли да се ржътъ и кога поникватъ?

Илия П. Табаковъ. — гр. Свищовъ.

Отговоръ. Въобще, колкото едно съмъ се обвito съ по-тѣрдъ обвивка, толко съ повече време изиска за да поникне. Съмъто на сливите посъвѣти пониква въ разстояние на 5—6 мѣсеки, съ условие, че ѿ се посъе на есень; посъе ли се пролѣтио време, то пониква чакъ на другата пролѣтъ. Съмъто (кокичките) на дренките и глогините изиска повече време за да поникне.

Врѣмето за посъване зависи, тѣрдѣ много, отъ почвата. Ако почвата е глиниста, влажна и студена, съвѣнието не се извѣршива на есень, понеже прѣди изникването, съмътъ ще бѫдатъ изложени на врѣдното дѣйствие на влагата и студъта, които не позволяватъ да стане кълненето. Ако почвата е суха и пѣськлива, съвѣнието става на пролѣтъ.

Тѣй като съмъто на дренките и глогините изиска повече време за да поникне, то за да улеснимъ доброто му съхранение и за да спечелимъ място въ градината, тургаме го една година на ржътъ. Ржътъто не е лѣчна работа, то се извѣршива така: събралътъ на есень прѣсъни глогини или дренкови кости и се размѣсътъ съ пясъкъ и се постави въ единъ трапъ, дълбокъ 50—60 см. Трапъ се зарави съ изведената отъ него прѣсть. Така заровеното съмъ се извѣршива вътре въ тѣхъ.

Ако се принудени да съмъ се съмъ на пролѣтъ, за да не се извѣснѣтъ съ поникването още сѫщата пролѣтъ, освѣти се на ржътъ прѣзъ зимата, като се размѣси съ прѣсть, или пѣськъ и натрупа на купъ вътре въ нѣкое кюше на градината. Купа се покрива отгоре съ пласти пѣськъ, дебель 10—15 см. и на пролѣтъ се извѣршива засѣванието му.

Дълбочината, на която се съмъ съмъ на пролѣтъ и глогините има същото значение за поникването му. Всѣко едно съмъ, заровено по дълбоко отъ 16 см., лишава се отъ свободния пристъпъ на въздуха и не кълне; поставено плитко — не има достатъчно влага и кълненето спира. Понеже количеството на погълнатата влага, прѣзъ време на кълненето, зависи отъ голѣмината на съмъто, то колкото посъдътъ е по едро, толкова по дълбоко трѣбва да се зарови и обратно.

Въпросъ 2. Моля Почитаемата Редакция, ако е възможно, да ми отговори: има ли и то гдѣ въ Швейцария висше земедѣл. училишна, а тозе знае ли при нѣкои отъ университетите да има катедра по земедѣлътието, тѣй като мисля да заминавамъ за тамъ и желая да съмъ вътре по тази частъ. Съобщете ми тозе, кои университети даватъ титли Д-ръ по земедѣлътието и обикновене съ какви (учени) степени се свѣршила този клонътъ ствѣнство. г. Търново Съ поздравъ П. А.

R. S. Бѣхъ писалъ прѣзъ м. Май същото до сп. „Ор

всички естествени предмети въ Германия се числят към философския факултет.

Подробности за висшите земедел. училища въ цяла Европа, вижте въ „Земедел. Галандар“ за 1899 г. от К. Малков и Н. Корманов.

ХРОНИКА.

Прободдането на българите въ Романия. По причина на конфликта, възникнал между ромжните и насъ, ромжнското правителство е захванало да затваря и екстернира всички българи, които му се виждат подозирани, или пък които нямали редовни паспорти. Между това число съх и нашите емигранти — земеделци, които напуснаха България, за да се сиасят от преследването на нашето правителство. Много сът арестувани са, които достигнат стотини, се подлагат на нечестиви ижчения от ромжнската полиция.

Ромжните съх направили търди голъми поврди и на градините около Букурешть, които принаадлежат на българите.

Нови места нападнати отъ филоксерата. На послѣднъ констатирано е, че филоксерата е вече прънесена въ селата: Драгово, Салманово и Троица, Прѣславско и въ нѣкото село около Асеновград (Станимка).

Конгресъ на демократическата партия. Централното бюро на демократическата партия, на 27 Августъ т. г., свика конгресъ, въ който присъствуваха делегати отъ провинциалното бюро. Конгресъ е застъпвал три дена. Разискванъ е въпроса за програмата на партията. Всички решения ще се пратятъ на провинциалното бюро, за да се произнесатъ по тѣхъ и идущата година, прѣзъ Великденските празници, ще се приеме окончателно изработената програма.

Българската депутация въ Цариградъ, по случай юбилея на Султана е наградена съ високи ордени. Либералитът въ опозиция бѣ хъ противъ вземанието на ордени отъ Султана.

Милистерски расходки. Министътъ постоянно съх по голямъ и разходки. Въ послѣдните дни съх съмните: Вачевъ за Парижъ и Начевъ за Виена. Първия ще посъди и положението на държавна сметка, а мисията на втория не се знае. Говори се, че всички министри ще посъдятъ изложението на държавни разноски. Не е лошо. Пари отъ десетъка много.

Общинските избори. Споредъ свѣденията, които имаме, изборите, въ повечето места съ спечелило правителството е имало насилия и не съх биле дадени картитъ на избирателите. Много отъ избраниятъ общински съветници, принаадлежали на опозицията ще бѫдатъ касирани.

Въ с. Годечъ, Царибродска околия изборъ не е могълъ да стане на 20-и, защото не били раздадени личните карти. За 27 били арестувани по-видните селяни, за да спечелиятъ правителството. Говори се, че е имало сблъскване между селяните и полицията.

На 9 Септември се открива курсъ по винарството при Плѣвенското Винарско Земеделско Училище. На курса могатъ да присъствуватъ всички винари отъ околните и града. Заведуващи на курса ще бѫдатъ Г. Даскаловъ, учителя по винарство при училището.

КАКВО СТАВА ВЪ ЧУЖДИНА?

Австрия. На 25 Августъ, съ императорски указъ, се растури камарата на депутатите, понеже правителството не можа да работи съ няя прѣзъ миналата сесия. Новите избори съх назначени за прѣзъ зимата.

Сърбия. Кралица Наталия, майката на крал Александър се обявила противъ женитбата на синъ си съ нейната придворна дама Драга.

Кралица Драга се намира вече въ интересно положение.

Китай. Русия, прѣдъ видъ свѣршване мисията на съюзниятъ войски въ Пекинъ, съ освобождението на посланици, е направила прѣдложение за оттеглюването на войските отъ Пекинъ, за да се даде възможност да се завърне Императора и правителството, та да се почнатъ прѣговори за миръ. Това прѣдложение до сега се е приело само отъ Франция и Северо-Американските Съединени Щати. Изглежда, че и Япония ще се съгласи. До сега не съхали съгласието си Англия и държавите въ Тройния Съюзъ.

Върва се, че и Германия ще бѫде принудена да се съгласи съ прѣдложението на Русия, само, че тя прѣдлага да се остан-

ви едва част отъ войската въ Пекинъ, а защита на чужденците.

Ли Хунъ Чангъ и принцъ Тунъ съзватоварени отъ императора да водятъ преговори за миръ съ силите.

Трансвааль. Войната е вече на прѣвършване. Лордъ Робертъ, главнокомандуващия на Английските войски, обяви вече, че Трансвааль и Оранжъ се пристеняватъ къмъ английските владѣнія.

Прѣдѣдателя на Трансвалската публика, г. Крюгеръ съвъръ въ месецъ отпусъ да дойде въ Европа. Той ще сърежда въвъпросъ по бѫдещето на държава.

Прѣдѣдателя на Трансвалската публика, г. Крюгеръ съвъръ въ месецъ отпусъ да дойде въ Европа. Той ще сърежда въвъпросъ по бѫдещето на държава.

КНИЖНИНА.

Най-добриятъ способъ за познаване и гледане на добритъ млечни крави. Нардълъ Ив. Тюлевъ, ветеринаренъ лѣкаръ, Идава „Дружеството на ветеринарните лѣкари въ България“ — София, 32 стр. и 18 рисуки. Цѣна 30 ст.

Въ прѣдѣдателя книжка, съ най-голяма вѣщина, съ описаніи всички способи за познаването на добритъ млечни крави, както и начина на гледането имъ. За по-голяма ясностъ, книжката е приграждана съ 18 рисуки, които много улесняватъ разбирането на материала. Горѣшко прѣпоръжвамъ книжката на нашите читатели.

Явна благодарностъ. Публично изказвамъ благодарностъ си и тая на четерите ми малолѣтни дѣца къмъ осигурителното за животъ дружество „Ню-Йоркъ“, за гдѣто, въ едно най-кратко време, ми изплати освѣнъ 5000 лева за които бѣше осигуренъ живота на покойния ми мъжъ, Христо Брайновъ, и нѣ още набраните девидети за послѣдната година.

Гор. Орѣховица Априлъ 1900 г.

Кина Хр. Брайновъ.

ОБЯВЛЕНИЯ ОТЪ СЪДЕБНИТЪ ПРИСТАВИ:

№ 9473

На основание испѣлнителни листъ № 528 отъ 26 Януари 1900 год. издаващъ отъ Плѣвенски Окръженъ Съдъ въ полза на Плѣвен дружество „Нива“ срѣщу Хуячо, Димитър и Атанасъ Илиеви отъ Опанецъ за искъ 5550 л. заедно съ лихвите имъ по 12% годишно отъ 31 Декември 1898 год. до исплащанието и 383 л. 50 ст. сѫдебни и по водение на дѣло разноски и съгласно чл. 914, 1004 и 1025 отъ Гражданското Съдопроизводство съ изостоящето си обявявамъ че отъ 30 Септември до 30 Окт. до 5 часа послѣ обѣдъ т. г. ще продавамъ на публиченъ търгъ съ явно наддаване въ канцелариата ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующите дължникови недвижими имоти, а именно:

1) Къща въ с. Опанецъ „Прищекъ“ съ пристройки: къща за живѣніе построена половината надъ маза, другата въ основата отъ камъкъ, създадана отъ кирпичъ и дървенъ доброкачественъ материалъ покрита съ пръстъ съ двѣ стаи надъ маза и три на земята съ двора около 300 кв. метра въ него пристройка сайдингъ покрита съ кочани $\frac{2}{3}$ и $\frac{1}{3}$ съ керемиди съ пристройка 200 кв. метра при камъка до герания една казанка съ казаня и пака и др покрита съ кочани, построена кирпичъ въ двора три хамбара житни, паки съ кочани исплетени отъ пръстъ отъ 100 лева; 2) Единъ двора въ с. Опанецъ отъ около 3000 кв. метра оп. за 10 лева; 3) Дюкянъ срѣдъ селото построенъ въ маза $\frac{1}{3}$ частъ, — другата надъ земята, съ кирпичъ, покритъ съ керемиди, съ три отъ 88 кв. метра оцененъ за 20 лева; 4) Ливада и др поката отъ около 5 декара и 5 ара оценена за 11 лева; 5) Ливада „Селище“ отъ около 6 декара оценена за 12 лева; 6) Ливада „Селището“ около 6 декара и 5 ара оценена за 13 лева; 7) Ливада „Яското“ около 2 декара и 2 ара оценена за 4 лева; 8) Нива „Челина“ около 10 л. оценена за 20 лева; 9) Нива „Буковица“ около 22 декара оценена за 44 лева; 10)

Нива „Лоза“ около 3 декара оценена за 6 лева; 11) Нива „Край Лозата“ около 8 декара и 8 ара оценена за 18 лева; 12) Нива „Пукъца“ около 7 декара оценена за 14 лева; 13) Нива „Шумака“ около 7 декара оценена за 14 лева; 14) Нива „Земилката“ около 5 декара оценена за 10 л.; 15) Нива „Мекото“ около 26 декара оп. за 52 лева; 16) Нива „Иванково усое“ около 16 декара оценена за 32 лева; 17) Нива „Гиньъ“ около 6 декара оценена за 12 лева; 18) Нива „При Герания“ около 7 дек. и 5 ареоплона за 15 лева; 19) Нива „Созата“ около 5 декара въна за 10 л.; 20) Нива „Кадето“ около 8 декара оп. за 16 лева; 21) Нива „Надъ ливадите“ около 9 декара оценена за 18 лева; 22) Нива „Надъ липите“ около 12 декара оценена за 24 л.; 23) Нива „Метрополски пътъ“ около 1 декара и 2 ара оценена за 20 лева; 24) равнинъ „Сърдъля“ около 22 декара оценена за 44 лева; 25) Лозе „Буковски пътъ“ около 5 декара оценено за 10 лева; 26) Лозе „при Калето“ около 3 декара и 2 ара оценено за 6 л.; 27) Лозе „при Бръста“ отъ около 3 декара и 2 ара оценено за 6 л.; 28) Нива „Иванково Усое“ 35 декара оценена за 70 лева.

Наддаващото ще почне отъ първоначалната цѣна, че отъ Г. Г. желаятъ да купятъ горните имоти могатъ да се явяватъ на мѣстопродаванието всѣки присъственъ денъ и работни часове да наддаватъ гдѣто ще имъ се допусне да прѣглеждатъ всички книжа относящи се по проданта.

гр. Плѣвенъ, 25 Августъ 1900 г.

Дѣло № 42 отъ 1900 г.

Съд. приставъ: П. Георгиевъ

№ 11134

Извѣстявамъ, че отъ 9 Септември до 10 Октомври т. г. до 5 часа послѣ обѣдъ, ще се продава на публиченъ търгъ въ канцелариата ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующите недвижими имоти, а именно:

1) Една стая, въ Плѣвенското землище мѣстността „Акчара“, отъ 2 декара и 3 ара, оценена за 25 лева.

Горниятъ имот припадащи на Атапаск Савчовъ отъ гр. Плѣвенъ, не е заложенъ; продава се по изисканието на Плѣвенското Дружество „Нива“ за 326 л. 45 ст., лихвите и разноски по испѣлнителния листъ № 2057 на Плѣвенски Гр. Мир. Съдъ.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната цѣна.

Разглеждането снижата и наддаванието може да става всеки присъственъ денъ въ канцелариата.

гр. Плѣвенъ, 30 Августъ 1900 г.

Дѣло № 447/1897 год. 1 — 1

Съд. приставъ: Т. П. Алексиевъ

№ 9468

На основание испѣлнителни листъ № 3925 отъ 16 Окти 1897 год. издаващъ отъ Плѣвенски Окръженъ Съдъ въ полза на Плѣвен дружество „Нива“ срѣчуши Бони Димитровъ съ Бизоларе за искъ 280 лева заедно съ лихвите имъ по 10% годишно отъ 1 Януари 1896 г. до исплащанието и 31 л. 35 ст. сѫдебни и по водение на дѣлото разноски и съгласно чл. 914, 1004 и 1025 отъ гражданското съдопроизводство съ изостоящето си обявявамъ че отъ 2 Октомври до 1 Ноември до 5 часа послѣ обѣдъ т. г. ще продавамъ на публиченъ търгъ съ явно наддаване въ канцелариата ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующите недвижими имоти, а именно:

1) Къща въ с. Бизоларе съ дворъ около 5 декара оценена за 20 лева; 2) Нива въ мѣстността „Проя“ отъ около 8 декара и 2 ара оценена за 16 лева; 3) Нива въ мѣстността „Осойата“ отъ 3 декара и 1 аръ оценена за 1 лева; 4) Нива въ мѣстността „Дола“ отъ около 5 декара и 2 ара оценена за 10 лева; 5) Нива въ мѣстността „на Дума“ отъ около 19 декара и 1 аръ оценена за 38 лева; 6) Нива въ мѣстността „на Барата“ отъ около 7 декара и 2 ара оценена за 14 лева; 7) Нива въ мѣстността „при Барата“ отъ около 12 декара и 3 ара оценена за 24 лева; 8) Нива въ мѣстността „при Барата“ отъ около 15 декара и 1 аръ оценена за 30 лева; 9) Нива въ мѣстността „Срѣдни пътъ“ отъ около 4 декара и 2 ара оценена за 8 лева.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната цѣна, че отъ Г. Г. желаятъ да купятъ горните имоти могатъ да се явяватъ на мѣстопродаванието всѣки присъственъ денъ и работни часове да наддаватъ гдѣто ще имъ се допусне да прѣглеждатъ всички книжа относящи се по проданта.

гр. Плѣвенъ, 25 Августъ 1900 г.

Дѣло № 868 отъ 1897 год.

Съд. приставъ: П. Георгиевъ

№ 9470

На основание испѣлнителенъ листъ № 7003 отъ 22 Октомври 1899 год. издаващъ отъ Плѣвенски Окръгъ. Съдъ въ полза на Плѣвен дружество „Нива“ срѣчуши Никола Толоровъ Гачовъ отъ с. Каменецъ за искъ 800 лева заедно съ лихвите имъ по 10% годишно отъ 25 Май 1896 до исплащанието и 3 л. 40 ст. сѫдебни и по водение на дѣлото разноски и съгласно чл. чл. 914, 1004 и 1025 отъ гражданско съдопроизводство съ изостоящето си обявявамъ че отъ 2 Октомври до 1 Ноември до 5 часа послѣ обѣдъ т. г. ще продавамъ на публиченъ търгъ, съ явно наддаване въ канцелариата ми въ гр. Плѣвенъ слѣдующите дължникови недвижими имоти а именно:

1) Нива въ мѣстността „Курудере“ отъ около 4 декара оценена за 8 лева; 2) Нива въ мѣст